

ARBOGA KOMMUN

Kvalitetsrapport 2016

Grundsärskola

Innehållsförteckning

1	Beskrivning av verksamheten och dess organisation.....	4
2	Sammanfattning från föregående år	7
3	Utvecklingsområden	8
3.1	Arbetet med likabehandlingsplaner och plan mot kränkande behandling prioriteras.	8
3.2	Nyanländas utveckling och lärande prioriteras	8
3.3	Stärkt pedagogiskt ledarskap	8
3.4	Stärkt pedagogiskt ledarskap i klassrummet	9
3.5	Barn-/Elevhälsa arbetar främst hälsofrämjande och förebyggande samt stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål.....	9
3.6	Stärkt digital kompetens och ökad tillgång till IT	9
4	Läroplansområden grund- och grundsärskola	10
4.1	Normer och värden.....	10
4.1.1	Nuläge - var är vi?	10
4.1.2	Resultat	11
4.1.3	Analys och bedömning.....	11
4.2	Kunskaper	11
4.2.1	Nuläge - var är vi?	11
4.2.2	Resultat	11
4.2.3	Analys och bedömning.....	11
4.3	Elevernas ansvar och inflytande	12
4.3.1	Nuläge - var är vi?	12
4.3.2	Resultat	12
4.3.3	Analys och bedömning.....	13
4.4	Skola och hem.....	13
4.4.1	Nuläge - var är vi?	13
4.4.2	Resultat	13
4.4.3	Analys och bedömning.....	14
4.5	Övergång och samverkan	14
4.5.1	Nuläge - var är vi?	14
4.5.2	Resultat	14
4.5.3	Analys och bedömning.....	15
4.6	Skolan och omvärlden	15
4.6.1	Nuläge - var är vi?	15

4.6.2	Resultat	15
4.6.3	Analys och bedömning.....	15
4.7	Bedömning och betyg	15
4.7.1	Nuläge - var är vi?	15
4.7.2	Resultat	15
4.7.3	Analys och resultat.....	16
4.8	Rektors ansvar	16
4.8.1	Nuläge - var är vi?	16
4.8.2	Resultat	17
4.8.3	Analys och bedömning.....	17
5	Fritidshemmet	17
6	Barn-/Elevhälsa	17
7	Sammanfattande analys och bedömning	19
8	Kommande utvecklingsområden	19

Bilagor

Bilaga 1: Rutin gällande utredning av elev i behov av stöd i grundsärskolan 160820

Bilaga 2: Rutiner EHT i särskolan 161010

Bilaga 3: Rutiner gällande integrerade elever i grundskolan respektive grundsärskolan 161010

Bilaga 4: Rutiner gällande nyanlända elever i grundsärskolan 161229

Bilaga 5: Vision 2016-2017

1 Beskrivning av verksamheten och dess organisation

I Arboga finns sju kommunala grundskolor och på en av skolorna, Gäddgårdsskolan, finns grundsärskolan med tillhörande fritidshem. Grundsärskolan har tagit emot flera elever under året. Från att ha varit 14 elever år 2015 är det i dagsläget, i slutet av december 2016, 20 elever mottagna i grundsärskolan, varav en är integrerad i grundskolan (Stureskolan). Personalen har utökats med en personal, resurspedagog. I grundsärskolans inriktning träningskola är för närvarande 5 elever inskrivna, vilket är en ökning jämfört med tidigare. En generell ökning kan ses av mottagandet av elever i grundsärskolan inom länet (jämförelse och uppföljning av länets rektorer för grundsärskolor), trots ökade krav för att uppfylla kriterierna nu jämfört med tidigare. Till viss del kan ökningen förklaras av ett ökat inflöde av nyanlända under 2015, men vi ser även en ökning bland övriga elever och främst av elever som bedöms ha rätt till mottagande i träningskola.

Vi hade ett positivt ekonomiskt resultat under året, vilket kan förklaras av interkommunala affärer (elev som går hos oss, hemmahörande i annan kommun) samt låga resekostnader under året för elevers resor till och från skolan.

Grundsärskolans gemensamma förhållningssätt och "lärande för livet" är två centrala och viktiga framgångsfaktor i verksamheten. Våra genomförda undersökningar visar att majoriteten av eleverna och vårdnadshavarna upplever skolan som trygg, att de grundläggande värdena på skolan uppfattas som mycket goda samt att skolan i mycket hög grad arbetar med att förhindra kränkningar. Alla aktiviteter i grundsärskolan utgår från elevernas utvecklingsnivå, intresse, förutsättningar och behov. Personalen i särskolan lägger stor stor vikt vid att elevens mål ska ligga något högre än den egna utvecklingszonen för att utmanas och med stöd av ett vägledande förhållningssätt utveckla kunskaper och sitt lärande till nya nivåer och tro på sig själva och sitt lärande. I verksamheten har vi haft flera studiebesök, bland annat från habiliteringscentrum, SPSM samt gymnasiesärskolan, som vittnar om att kvaliteten och lärandet i undervisningen ligger mycket högt hos eleverna i grundsärskolan i Arboga i jämförelse med andra särskolor, både vad gäller grundsärskolan och träningskola. En analys av detta kan vara att pedagogerna har god kompetens för uppdraget, att vi främst anställer pedagoger med pedagogisk utbildning dvs. lärare med behörighet till grundsärskolan, speciallärare, förskollärare eller har någon annan spetskompetens som behövs i verksamheten. Detta i kombination med höga förväntningar och särskolans gemensamma förhållningssätt bidrar till den höga kvaliteten i verksamheten.

Elevhälsan är organiserad i ett elevhälsoteam (EHT) på skolan och leds av rektor. Där ingår rektor, kurator, skolsköterska och för de äldre åren studie- och yrkesvägledare. Det finns även ett centralt elevhälsoteam, Fyren, som leds av verksamhetschef för grund- och grundsärskolan. I Fyren ingår skolpsykolog, specialpedagog, två talpedagoger, skolornas tre kuratorer samt samordnande skolsköterska. Fyren genomför de fyra utredningar som görs kring en elevs behov och förutsättningar, vilka utgör bedömning om eleven har rätt till mottagande i grundsärskolan. Fyrens skolpsykolog kan vid behov ingå i skolans elevhälsoteam för exempelvis konsultation. Elevhälsoteamets uppdrag är både förebyggande och stödjande och ska bidra till en god lärandemiljö för alla elever. En elevhälsoplan finns upprättad på enheten.

Från och med detta läsår har vi utökat undervisningstiden i matematik och schemalagt längre skoldagar för eleverna i de äldre åren.

Eleverna erbjuds organiserad rastverksamhet, med olika organiserade aktiviteter att välja mellan. Vi har även utvecklat nätverk mellan fritidshemmen, för fortbildning och samarbete.

För att höja kvaliteten på undervisningen satsar vi på att alla elever ska ha tillgång till speciallärare med inriktning utvecklingsstörning, speciallärare med ämnesinriktning samt

specialpedagog. För eleverna innebär det att undervisning bedrivs av de mest undervisnings- och ämneskompetenta lärarna och det kan betyda att det är olika lärare i t ex NO/matematik och SO/svenska. Förskollärare och lärare erbjuds behörighetshöjande fortbildning för att öka sin behörighet (legitimation att undervisa i flera ämnen/ämnesområden). Grundsärskolan har anställt 1 förstelärare i specialpedagogik med särskilt uppdrag att konsultera för att anpassa lärmiljöer för elever med neuropsykiatriska diagnoser, exempelvis vid integrering i grundskola, med syftet att öka måluppfyllelsen.

I det systematiska kvalitetsarbetet har det på kommunövergripande nivå framkommit att ett utvecklingsområde för samtliga skolor i kommunen är att stärka det pedagogiska ledarskapet på samtliga nivåer.

Lärare som har lärarexamen men saknar fullständig behörighet (legitimation), för ämnet eller årskursen de ska undervisa, erbjuds behörighetshöjande fortbildning via Skolverkets Lärarlyftet.

Andra utvecklingsprojekt som startades upp i augusti 2016 och som är pågående är "Läsllyftet" (skolverket) där det fokuseras på utveckling av läs- och skrivförmåga samt "Kunskapslyft kring neuropsykiatriska diagnoser - NPF" (SPSM). Läsllyft och NPF leds av specialpedagog samt processledare. Vi har även avslutat SKL:s matematiksatsning PISA 2015 samt skolverkets fortbildningsatsning Matematiklyftet under året, vilket har lett till att fokus på matematiken höjt kvaliteten på undervisningen. Matematiklyftets arbetssätt och utbildningsmoduler uppfattades mycket framgångsrika och har därför lett till mycket positivt synsätt på utveckling och förändringsarbete i klassrummet, den egna undervisningen och andra pedagogiska situationer/lärmiljöer. Vi har också ingått i projektet "Skapande skola", vilket ska inspirera till ett ämnesövergripande arbetssätt. Eleverna har under året haft inspel på temat skrivande och musik.

Vi har ett samarbete med SKL och skolverket kring studie- och yrkesvägledning (SYV) för alla elever i grundskola/grundsärskola där representanter har arbetat fram en plan för SYV i olika årskurser. Vi har också ett samarbete med näringslivsrepresentanter i projektet NTA (Naturvetenskap och teknik för alla), där samtliga skolor deltar. Vi har i grundsärskolan flera lärare som är utbildade för att använda materialet NTA-lådor. Projektet samordnas av en lärare i grundskolan.

Det systematiska kvalitetsarbetet leds av rektor tillsammans med processledare/arbetslagsledare samt specialpedagog/förstelärare. Jag vill poängtera vikten av att vårt systematiska kvalitetsutvecklingsarbete ska bygga på forskning och beprövad erfarenhet, därför har flera lärare i grundsärskolan under året varit på skolverkets konferenser kring nyanländas lärande samt bedömning i grundsärskolans ämnen och utifrån det ser vi att ett kommande utvecklingsområde är bedömning och betyg i grundsärskolan. Under året har vi arbetat fram rutiner kring nyanländas mottagande i grundsärskolan, kartläggning och nyanländas lärande. Utifrån rutinerna i det systematiska kvalitetsarbetet analyserades samtliga elevers kunskapsresultat och kunskapsutveckling i juni och där framkommer att samtliga elever når mål och kunskapskrav för grundsärskolan. Samverkan mellan grundsärskolan och grundskolan är ett annat prioriterat utvecklingsområde, både kring enskilda elever samt i ett mer övergripande perspektiv, vilket har framkommit på olika sätt, bland annat vid pedagogernas utvärdering och uppföljning i det systematiska kvalitetsarbetet, men även vid Skolinspektionens granskning av integrerade elever vid Stureskolan (1 elev). Då framkom bland annat att det finns behov av kompetensutveckling hos lärare som undervisar eleven kring bedömning och betygssättning utifrån grundsärskolans kursplaner. I analyser av skolinspektionens granskning samt i pedagogiska diskussioner i både grundskola och grundsärskola har det framkommit att det finns behov av att förbättra samverkan mellan skolformerna och lärare som undervisar integrerade elever.

Resultatet från enkäten "Klassens kvalitetsrapport vt 2016" visade på att eleverna i grundskolan känner stor trygghet och studiero i alla klasser och åldrar. En svårighet var att göra enkäten tillgänglig för alla elever i grundskolan så att den ger ett så tillförlitligt resultat som möjligt. Där har vi ett utvecklingsområde till nästa års enkätundersökning.

Rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats i ett samarbete mellan förvaltningen, skollära och arbetslagsledare/processledare/förstäljare. Kvalitetsarbetet är en systematisk och strukturerad förbättringsprocess som dokumenteras ändamålsenligt på skolenheten. Denna kvalitetsrapport är en sammanfattning av årets systematiska kvalitetsarbete. I denna inledningstext har jag beskrivit det generella läget och de övergripande satsningar som vi gjort under året 2016.

Hur vi arbetar systematiskt med kvalitetsarbetet i grundskolan: Vi följer upp och analyserar samtliga elevers resultat fyra gånger per år, betyg höst- och vårtermin samt vid höstlov och mellan sport- och påsklov. Enkät på höstterminen samt på vårterminen kring elevernas trivsel och uppfattning om skolan samt trygghetsvandring med elever i slutet av september/början av oktober för att öka tryggheten för eleverna på skolan. Likabehandlingsplan samt plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling utvärderas och revideras varje år i slutet av september/början av oktober. Läroplanens olika områden går igenom, utvärderas och utvecklingsområden identifieras och analyseras minst en gång per år, vissa flera gånger per år som ex. bedömning och betyg, kunskaper och normer och värden.

Ann-Sofie Keller, rektor för grundskolan i Arboga kommun

2 Sammanfattning från föregående år

Framgångsfaktorer:

Särskolans gemensamma förhållningssätt vilket i stora drag innebär att lyssna in eleven, prata till eleven och göra eleven delaktig, har bidragit till framgångar i vårt arbete. Alla aktiviteter i grundsärskolan utgår från elevernas utvecklingsnivå, intresse, förutsättningar och behov. Personalen i särskolan lägger stor vikt vid att elevens mål ska ligga något högre än den egna utvecklingszonen för att utmanas och med stöd av ett vägledande förhållningssätt utveckla kunskaper och sitt lärande till nya nivåer och tro på sig själva och sitt lärande.

Kollegialt lärande i matematiklyftet.

Utvecklingsområden:

Nyanländas mottagande, kartläggning och lärande.

Elevhälsoteamets organisering och arbete, upprätta elevhälsoplan.

Stärka undervisningen i matematik.

Utarbeta plan för studie- och yrkesvägledning i samtliga årskurser och skolformer.

3 Utvecklingsområden

3.1 Arbetet med likabehandlingsplaner och plan mot kränkande behandling prioriteras.

I augusti 2015 gjordes en kartläggning av i vilka miljöer och situationer som eleverna känner sig trygga eller där de inte känner sig trygga och respekterade. Resultatet av kartläggningen utvärderades, analyserades och utmynnade i "Grundsärskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling 2015-2016" som tillämpas under angivet skolar. Där framkom att kartläggningen bör senareläggas så att eleverna hinner uppfatta vilka miljöer som känns trygga/mindre trygga. I månadsskiftet september-oktober 2016 gjordes ny årlig kartläggning av i vilka miljöer och situationer som eleverna känner sig trygga i eller där de inte känner sig trygga och respekterade vilket har resulterat i Grundsärskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling samt likabehandlingsplan 2016-2017. Överlag framgår det att eleverna känner sig trygga i skolan och upplever att de har någon att anförtro sig till om de vill/behöver. Några elever på högstadiet känner sig otrygga i uppehållsrummet och i korridoren, där vi har ett pågående arbete kring att öka tryggheten där. I analys av planen under 2016 har det också framkommit att elevernas trygghetsenkät behöver göras mer tillgänglig för eleverna i grundsärskolan för att ge ett så tillförlitligt resultat som möjligt.

3.2 Nyanländas utveckling och lärande prioriteras

Antalet nyanlända i Arboga ökade kraftigt under 2015 och ca 160 barn och ungdomar skrevs in i våra verksamheter (förskola - gymnasium) varav 4 i grundsärskolan, (av dem 3 med inriktning träningskola). Barn- och utbildningsnämnden har antagit riktlinjer för mottagning, introduktion och utbildning av flerspråkiga barn och elever som baseras på skolverkets allmänna råd för utbildning av nyanlända elever. Personal har anställts för att stärka modersmålsundervisning, studiehandledning på modersmålet, modersmålsstödjare i förskolan, svenska som andraspråk, studievägledning och elevhälsa. På förvaltningsnivå har en verksamhetschef för nyanlända anställts. Personal har fått utbildning i hur nyanländas lärande ska stärkas, exempelvis skolverkets utbildningsdagar för att kartlägga nyanländas kunskaper och lärande samt svenska som andraspråk. I grundsärskolan mottas barn/elever i befintliga barngrupper, enligt de nyupprättade rutiner som antagits för mottagande i grundsärskolan av nyanlända. Rutinerna har upprättats av rektor för grundsärskolan i samråd med specialpedagog för grundsärskolan och skolpsykolog i Fyren. Skolverket har gett ut kartläggningmaterial som grundsärskolan följer vid kartläggningen av nyanländas kunskaper och lärande. Framgångsfaktorer vi ser i arbetet kring nyanlända är att det finns rutiner kring mottagandet, att nyanländas kunskaper och lärande kartläggs vid mottagandet i skolan. En annan framgångsfaktor är att vi i mottagandet "har en väg in" så att mottagandet och resurserna samordnas. Vi ser att satsningarna på nyanländas lärande har gett gott resultat för nyanländas integrering i skola/samhälle och framgångar i grundsärskolan.

3.3 Stärkt pedagogiskt ledarskap

Det pedagogiska ledarskapet i grundsärskolan stärks genom att rektor under året har påbörjat rektorsutbildning för att stärka sitt pedagogiska ledarskap samt den kommungemensamma skolverkssatsningen "Samverkan för bästa skola" som syftar till att höja ledarskapet i klassrummet. Samverkan för bästa skola sker i samverkan med universitetet i Karlstad och det syftar till att på olika sätt höja kvaliteten i skolan genom exempelvis kollegialt lärande och forskningsbaserade arbetssätt. Efter kommungemensamma dagar i augusti har sedan all personal i grundsärskolan träffas ca en gång per månad för kollegialt lärande, systematiskt kvalitetsarbete samt planering. Bra ledarskap på alla nivåer prioriteras och därför satsar vi både på rektorsutbildning och på kompetensutveckling för lärare.

3.4 Stärkt pedagogiskt ledarskap i klassrummet

Se rubriken ovan.

3.5 Barn-/Elevhälsa arbetar främst hälsofrämjande och förebyggande samt stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål

Elevhälsan är organiserad i ett elevhälsoteam (EHT) på skolan och leds av rektor. Där ingår rektor, kurator, skolsköterska och för de äldre åren studie- och yrkesvägledare. Det finns även ett centralt elevhälsoteam, Fyren, som leds av verksamhetschef för grund- och grundsärskolan. I Fyren ingår skolpsykolog, specialpedagog, två talpedagoger, skolornas tre kuratorer samt samordnande skolsköterska. Fyren genomför de fyra utredningar som görs kring en elevs behov och förutsättningar, vilka utgör bedömning om eleven har rätt till mottagande i grundsärskolan. Fyrens skolpsykolog kan vid behov ingå i skolans elevhälsoteam för exempelvis konsultation. Elevhälsoteamets uppdrag är både förebyggande och stödjande och ska bidra till en god lärandemiljö för alla elever. En elevhälsoplan finns upprättad på enheten. Rutiner för elevhälsoteamets arbete på skolan har under året upprättats med syfte att varje elev ska känna till elevhälsans olika kompetenser, vad de gör, var det finns och hur de får kontakt med dem. För att ta kontakt med elevhälsan när du behöver stöd av dem är relationen ofta avgörande för om du vågar anförtro dig och ta hjälp av elevhälsans personal, i synnerhet för grundsärskolans elever. Därför är det viktigt att eleverna känner till personerna som utgör elevhälsan och deras funktioner, vilket är syftet med aktiviteterna i rutinen.

3.6 Stärkt digital kompetens och ökad tillgång till IT

En fortsatt satsning på IT i skolan är pågående, vilket bidrar till att eleverna får större möjligheter till variation i sitt lärande och sin kunskapsutveckling. Digilärprojektet fortlöper. Samtliga lärare har fått datorer under 2016 och många i personalen har fått nya datorer, vilket underlättar att tekniken kan användas ytterligare i planering och undervisning framtiden.

På Gäddgårdsskolan har det varit en del tekniska problem under året, exempelvis med nätuppkoppling, nätets räckvidd, support, Edwise, uppdateringar och i utbyten av datorer. Det har skapat mycket frustration och uppgivenhet vid vissa tillfällen hos personalen då de använder tekniken flitigt på olika sätt i undervisningen, vid föräldrakontakter mm. Ny teknisk utrustning har monterats och kompletterats i skolorna, ex. fler accesspunkter, laddningsstolpar, vilket har underlättat användandet av datorerna för både elever, lärare och administrativ personal, men fortfarande kvarstår en hel del problem, vilket är framfört till IT-avdelningen i kommunen upprepade gånger.

Skolverket har tagit fram riktlinjer och en IT-strategi för skolorna. Rutiner kring IT utvärderas och revideras med dessa som underlag under 2017. Analyser har gjorts av satsningar på IT och tillsammans med Annelie Waern, barn- och utbildningsförvaltningens IT-pedagog, så arbetar skolan för att höja lägstnivån i användandet av teknik, att det ska inspirera till ökat och fördjupat användande av tekniken i klassrummen. Anneli har under slutet av året ökat sin närvaro på Gäddgårdsskolan vilket lett till ökad känsla av tillfredsställelse av IT-stöd på skolan.

4 Läroplansområden grund- och grundsärskola

4.1 Normer och värden

4.1.1 Nuläge - var är vi?

Varje läsår/termin startar upp med att arbeta samman klassen/gruppen för att lära känna varandra och känna till de olika miljöerna i skolan. Särskolans gemensamma förhållningssätt implementeras hos all personal i grundskolan, även vikarier, då det utgör en grundbult i särskolans verksamhet. Kommunikation, att förstå och att känna sig förstådd, är grunden för allt lärande och känslan av trygghet för eleven, varför det är av stor vikt att all personal i särskolan tillämpar det gemensamma förhållningssättet. Värdegrundsfrågor och trivsel är kontinuerliga inslag i undervisningen och vid behov lyfts frågor direkt med eleverna. Vuxna finns kring eleverna både vid rastsituationer och i undervisningssituationer. Vid arbetsplatsträffar har personalen återkommande samtal kring trivsel, värdegrund och förhållningssätt. I augusti 2015 gjordes en kartläggning av i vilka miljöer och situationer som eleverna känner sig trygga eller där de inte känner sig trygga och respekterade. Resultatet utvärderades, analyserades och utmynnade i "Grundsärskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling 2015-2016" som tillämpas under skolåret.

Frånvaro - Något som bidragit till ökad närvaro är den nya rutinen kring elevers frånvaro som innebär att samtliga elevers närvaro följs upp och kommuniceras i skolans elevhälsoteam varje månad. Ansvarig klasslärare kommunicerar hög frånvaro med aktuell vårdnadshavare varje månad och följer upp frånvaron enligt rutinerna.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling samt likabehandlingsplan:

Vårt mål är att alla barn, elever och vuxna i grundsärskolan och grundsärskolans fritidshem ska känna sig trygga och respekterade. Olikheter ses som en tillgång.

Elevernas delaktighet

Alla elever i grundsärskolan och grundsärskolans fritidshem har bidragit till underlaget till kartläggningen. Eleverna har enskilt och i grupp berättat om miljöer och situationer där de inte känner sig trygga och respekterade. För elever som saknar tal har personalen observerat och tolkat deras reaktioner i olika miljöer och situationer.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Frågor kring likabehandling och kränkande behandling har lyfts med vårdnadshavarna vid utvecklingssamtal, föräldramöten och på föräldraråd. Den färdiga planen finns tillgänglig för vårdnadshavare på EdWise eller om så önskas i pappersformat.

Personalens delaktighet

Personalen har genomfört kartläggningen tillsammans med eleverna, samt varit delaktiga vid utformandet av planen.

Förankring av planen

Den färdiga planen tas upp och diskuteras i klasserna, på personalkonferenser, på föräldramöten och i föräldraråd.

Klassens kvalitetsrapport: Resultatet från enkäten "Klassens kvalitetsrapport vt 2016" visade på att eleverna i grundsärskolan känner stor trygghet och studiero i alla klasser och åldrar. En svårighet var att göra enkäten tillgänglig för alla elever i grundsärskolan så att den ger ett så tillförlitligt resultat som möjligt. Där har vi ett utvecklingsområde till nästa års

enkätundersökning.

4.1.2 Resultat

Överlag framgår det att eleverna känner sig trygga, känner studiero i skolan och upplever att de har någon att anförtro sig till om de vill/behöver. Några elever på högstadiet känner sig otrygga i uppehållsrummet och i korridoren, där vi har ett pågående arbete kring att öka tryggheten där. I analys av planen under 2016 har det också framkommit att elevernas trygghetsenkät behöver göras mer tillgänglig för eleverna i grundsärskolan för att ge ett så tillförlitligt resultat som möjligt. Några fall av kränkningar på sociala medier har förekommit under året mellan elev i grundsärskolans äldre år och elev i grundskolan.

4.1.3 Analys och bedömning

Personalen på högstadiet har ett pågående arbete med att öka känslan av trygghet för eleverna i korridorer och i uppehållsrummet. Personal arbetar hela tiden aktivt med att göra rastssituationer trygga och vuxen finns tillgänglig i närheten av elever som känner otrygghet för att öka tryggheten. Personalen har kontinuerligt samtal kring trygghet och vad de kan göra för att öka tryggheten för eleverna. Vid kränkningar följs rutinerna i Gäddgårdsskolans och grundsärskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Då det vid några tillfällen förekommit kränkningar på sociala medier så har ett aktivt arbete kring att motverka kränkningar på sociala medel gjorts under året och behöver även fortsätta kontinuerligt under 2017.

4.2 Kunskaper

4.2.1 Nuläge - var är vi?

Alla aktiviteter i grundsärskolan utgår från elevernas utvecklingsnivå, intresse, förutsättningar och behov. Personalen i sarskolan lägger stor vikt vid att elevens mål ska ligga något högre än den egna utvecklingszonen för att utmanas och med stöd av ett vägledande förhållningssätt utveckla kunskaper och sitt lärande till nya nivåer och tro på sig själva och sitt lärande. Detta i kombination med sarskolans gemensamma förhållningssätt bidrar till den höga kvaliteten i verksamheten. Grundsärskolans pedagoger har höga förväntningar på alla elever och elevernas kunskaper, intressen och förutsättningar kartläggs systematiskt. Samverkan sker mellan klasser i grundsärskolan samt med grundskolan och eleverna har möjlighet att bedömas utifrån flera olika kursplaner, vilket utmanar dem samt ökar måluppfyllelsen. Tydliga mål som kontinuerligt lyfts med eleverna, ger eleverna möjligheter att påverka sina individuella mål och undervisningen.

4.2.2 Resultat

Samtliga elever når mål och kunskapskrav utifrån grundsärskolans läroplan och kursplaner i juni 2016. Flera elever når högre nivåer och några elever har även kunnat bedömas utifrån grundskolans kursplaner i praktiska ämnen och där uppnått godkänd nivå för minst betyget E. Under höstterminen 2016 har några elever risk att inte uppnå mål och kunskapskrav för minst betyget E.

4.2.3 Analys och bedömning

Ett starkt pedagogiskt ledarskap och kollegialt lärande är stora framgångsfaktorer i elevernas lärande och måluppfyllelse, särskilt med fokus på grundkunskaper som läsning, skrivning och matematik. Det är viktigt att utmana eleven och ha höga förväntningar på elevens lärande. Grundsärskolans förhållningssätt är en viktig del i undervisningen av eleverna och skapar förutsättningar för lärande. Kompetensutveckling behövs även för de som inte är anställda i sarskolans verksamhet, men som har olika uppdrag hos oss, det kan exempelvis vara både

ämneslärare eller studiehandledare, för att öka elevernas förutsättningar för lärande, kunskapsutveckling och måluppfyllelse.

Framgångsfaktorer som framkommit är gemensamma genomgångar, repetition, film och bilder, detaljrik och tydlig dokumentation kring elevens lärande. Hos pedagogen är tålmod en viktig ingrediens. En stor framgångsfaktor är att undervisningen är verklighetsförankrad. Relationen till eleven, anpassade läromedel och anpassningar i undervisningssituationen är framgångsfaktorer som är avgörande för elevens lärande och måluppfyllelse.

Negativa faktorer som framkommit och påverkar elevens lärande och måluppfyllelse är elevs frånvaro och frånvaro av ordinarie personal samt att vikarier inte känner sig förtrogna med särskolans förhållningssätt och rutiner. Vi behöver ha vikarier som eleverna känner igen och som är vana att arbeta med elever i behov av särskilt stöd för att öka måluppfyllelsen i skolan.

En annan negativ faktor som faktiskt påverkar elevernas förutsättningar för lärande är när tekniken strular och det exempelvis inte går att nå internet. Teknikstrulet skapar oförutsägbara situationer av väntan som gör att många elever (och pedagoger) tappar fokus och har svårt att ta till sig undervisningen på grund av att de är i behov av starka rutiner och förutsägbara situationer för att ha bästa förutsättningar för lärande.

Det finns olika orsaker till att flera elever inte förväntas nå mål och kunskapskrav för grundsärskolan under höstterminen 2016. Ett exempel kan vara att en elev som mottogs sent i skolgången inte hade betyg i ämnet idrott och hälsa. När elev skrevs in i grundsärskolans äldre år så bortanpassades ämnet under en termin för att inte utsätta eleven för mer stress och press än nödvändigt. Bedömningen gjordes utifrån situationen som var att det gett större negativa konsekvenser för elevens måluppfyllelse om vi inte anpassat bort ämnet. Eleven hade inte deltagit aktivt i ämnets undervisning i grundskolan på flera år. Målet var att stärka och att motivera eleven att delta i undervisningen utifrån sina förutsättningar för att främja elevens lärande, hälsa och mående, både på kortare sikt och i ett livslångt perspektiv.

Ett annat exempel är att elev inte når mål och kunskapskrav för grundsärskolan på grund av att eleven är nyanländ och ännu inte kunnat kartläggas fullt ut av flera orsaker, ex. kommunikationssvårigheter, vilket gör att elevens kunskaper ännu inte går att bedöma fullt ut.

4.3 Elevernas ansvar och inflytande

4.3.1 Nuläge - var är vi?

Elevinflytande är en utmaning i grundsärskolans verksamhet. När eleven har svårt att kommunicera med omgivningen gäller det för personalen att vara mycket lyhörda, att utveckla strategier för att tolka och förstå vad eleven vill. I träningsskolan arbetar man med att utveckla strategier för kommunikation och inflytande genom att träna ögonpekning samt att välja mellan några få olika tydliga alternativ.

För elever i grundsärskolan med inriktning ämnen så är utmaningen snarare att stärka elevens självförtroende och självförlit, att våga välja det eleven vill och/eller tycker är rätt. Personalen arbetar mycket målmedvetet med att ha ett tillåtande klimat som kännetecknas av respekt för individen och dennes olikheter och likheter.

4.3.2 Resultat

I träningsskolan ses framsteg med strategierna att använda ögonpekning, dock är det svårt att mäta elevinflytandet/upplevelsen av elevinflytandet på grund av kommunikationssvårigheter mellan elev och omgivning.

I grundsärskolan finns det förutsättningar till elevinflytande i större utsträckning, men det är

fortfarande svårt att mäta elevinflytandet/upplevelsen av elevinflytande, då eleven ofta följer den vuxnes val, eller det den tror att den vuxne skulle välja och sällan uttrycker en egen vilja.

4.3.3 Analys och bedömning

Elevinflytande är ett utvecklingsområde för oss i grundsärskolan till nästkommande år med syfte att elevens förutsättningar ska öka till att aktivt kunna påverka saker i sin vardag och sin omgivning både på kortare sikt och i ett livslångt perspektiv.

4.4 Skola och hem

4.4.1 Nuläge - var är vi?

Målet är att det råder en förtroendefull relation mellan hem och skola, vilket är viktigt för högre måluppfyllelse i skolan.

Information och insyn i skolarbetet ges till elever och vårdnadshavare via Edwise, föräldraråd, föräldramöten och utvecklingssamtal.

Skolan har föräldraråd 1-2 ggr per termin där bland annat planen mot kränkande behandling utvärderas och vårdnadshavarna får möjlighet att diskutera frågor som rör skolan. Då föräldraråden inte varit framgångsrika och mycket få eller inga vårdnadshavare alls kommit de senaste gångerna så har vi under året provat att ha digitala föräldraråd där vi rektorer kopplar upp oss en bestämt tid som informerats om via Edwise och veckoinformation till hemmen. Fortfarande är det väldigt få föräldrar som deltagit i föräldraråd, men fler jämfört med tidigare.

Föräldramöten erbjuds minst en gång per år, alltid under höstterminen och eventuellt ett på vårterminen.

Andra former av samverkan mellan hem och skola är exempelvis OS i skolan.

Vårdnadshavarna är välkomna att vara med i skolan.

I skolenkäten hösten 2016 från skolinspektionen framgår att flera vårdnadshavare i grundsärskolan tycker att de behöver mer information från skolan om vad deras barn ska klara av i skolarbetet. Däremot anser de flesta av dem att de vet vad barnet behöver kunna för att nå kunskapskraven i skolan samt att barnets klasslärare informerar vårdnadshavaren om vad som ska göras i skolarbetet.

Då vi sett att närvaron är mycket viktig för måluppfyllelsen i skolan och även skolinspektionen påpekat detta vid granskning vid grundskolan så har frånvarorutinen reviderats under året. Rektor har informerat vårdnadshavare om frånvarorutinerna vid föräldramöte.

4.4.2 Resultat

Information till grundsärskolans vårdnadshavare via Edwise har inte varit framgångsrik då de flesta av grundsärskolans vårdnadshavare inte varit inloggade på Edwise under året. Veckoinformation i pappersform har varit uppskattat av vårdnadshavare.

Föräldramötena (2 st) har varit välbesökta och under höstterminens föräldramöte fanns behov av tolkar på ryska, armenska samt polska för att göra information och kommunikationen tillgänglig.

Föräldraråden når inte sitt syfte med bakgrund mot att det är ytterst få vårdnadshavare som deltar.

OS i skolan uppfattades överlag som positiv av elever, vårdnadshavare personal.

Vårdnadshavarna är välkomna att vara med i skolan, men få föräldrar har nyttjat möjligheten

att vara med i skolan under året.

I skolenkäten hösten 2016 från skolinspektionen framgår att flera vårdnadshavare i grundsärskolan tycker att de behöver mer information från skolan om vad deras barn ska klara av i skolarbetet. Däremot anser de flesta av dem att de vet vad barnet behöver kunna för att nå kunskapskraven i skolan samt att barnets klasslärare informerar vårdnadshavaren om vad som ska göras i skolarbetet.

Frånvarorutinerna främjar elevernas närvaro i skolan och ökar måluppfyllelsen i skolan.

4.4.3 Analys och bedömning

Vi behöver informera och visa Edwise i praktiken för föräldrarna. Under förrförra läsåret hade vi en föräldrakväll kring Edwise och DigiLär på de äldre åren, vilket var mycket uppskattat. Detta kanske kan vara ett sätt att nå ut till samtliga vårdnadshavare på då samtliga elever på grundsärskolan har tillgång till en digital enhet.

Vi fortsätter med veckoinformation i pappersform har varit uppskattat av vårdnadshavare.

Föräldramötena (2 st) har varit välbesökta och under höstterminens föräldramöte fanns behov av tolkar på ryska, armenska samt polska för att göra information och kommunikationen tillgänglig.

Tolkar på modersmålet är en oerhört viktig framgångsfaktor i kommunikationen med elever och främst med dess vårdnadshavare i grundsärskolan.

Föräldraråden når inte sitt syfte med bakgrund mot att det är ytterst få vårdnadshavare som deltar och frågan är hur vi kan utveckla dessa råd så att de upplevs meningsfulla och värdefulla för vårdnadshavarna.

OS i skolan uppfattades överlag som positiv av elever, vårdnadshavare och personal. I kommunen har några skolor haft "Öppet hus", vilket har varit uppskattat av både elever, vårdnadshavare och personal och upplevs öka samarbetet med hemmen.

På några skolor i kommunen har man haft särskilda "besöksveckor" vilket har lett till att föräldrabesöken har ökat i skolan.

Ett utvecklingsområde vi ser är att grundsärskolan behöver stärka samarbetet med vårdnadshavare så att de känner att de får tillräckligt med information från skolan om vad deras barn ska klara av i skolarbetet.

Frånvarorutinerna fungerar och främjar elevernas närvaro i skolan och ökar måluppfyllelsen i skolan.

4.5 Övergång och samverkan

4.5.1 Nuläge - var är vi?

Vi har i stort sett fungerande rutiner vid övergångar där förberedelse och relationer är nyckelord i övergången. Kontakten med studie- och yrkesvägledaren har fördjupats främst för de äldre åren vid övergången till gymnasiesärskolan.

4.5.2 Resultat

Rutinerna fungerar överlag vid övergångar och samverkan.

Övergången till gymnasiesärskolan kan utvecklas vidare och systematiseras på ett bättre sätt utifrån de rutiner som finns under kommande år.

4.5.3 Analys och bedömning

Vi fortsätter enligt våra rutiner för övergång och samverkan och förbättrar rutinerna vid övergången till gymnasiesärskolan och tydliggör vem som gör vad i denna process.

4.6 Skolan och omvärlden

4.6.1 Nuläge - var är vi?

Målet är att utöka möjligheterna till kontakt med yrkes- och föreningsliv för grundsärskolans elever samt att utöka möjligheterna till kontakt med yrkes- och föreningsliv för grundsärskolans elever då eleverna i grundsärskolan ibland saknar en realistisk bild av yrkeslivet och det ofta är svårt att få en naturlig koppling till föreningslivet för dem. Kontakten med studie- och yrkesvägledaren har fördjupats främst för de äldre åren vid övergången till gymnasiesärskolan. En gemensam handlingsplan har upprättats för grund- och grundsärskolan kring yrkesintroduktion i ett samarbete med skolverket och SKL, vilket har lett till att grundsärskolan kommer att delta i informationsbroschyr om hur vi arbetar kring detta i grundsärskolan i Arboga. I samarbete med föräldrar har personalen försökt hitta lämpliga praktikplatser för eleverna och studiebesök.

4.6.2 Resultat

Mycket god måluppfyllelse utifrån hur skolverket sett på vår satsning.

Övergången till gymnasiesärskolan kan utvecklas vidare och systematiseras på ett bättre sätt utifrån de rutiner som finns under kommande år.

4.6.3 Analys och bedömning

Vi följer våra upprättade rutiner.

4.7 Bedömning och betyg

4.7.1 Nuläge - var är vi?

Vi har infört rutiner kring betygssättning från och med åk 6 där vi tillfrågar om elev och vårdnadshavare vill ha betyg som de får underteckna. Vi sätter betyg i samtliga ämnen och på samtliga elever då vårdnadshavare i efterhand kan komma att begära ut betyg (10 år), men dessa delas inte ut till dem som inte begärt ut betyg, utan förvaras i betygskatalog. Att bedöma elevernas förmågor och kunskapsutveckling enligt olika kursplaner och i olika skolformer är komplext. Skolverket har utvecklat bedömningsstöd i matematik och svenska för grundsärskolan och flera pedagoger har deltagit i skolverkets konferens kring detta, vilket också har lett till att bedömning i grundsärskolan aktualiserats och ett behov av fördjupning och kompetensutveckling för personalen har uppstått i bedömning och betyg.

Enligt omdömen och betyg nådde samtliga elever inskrivna i grundsärskolan mål och kunskapskrav för grundsärskolans läroplan och kursplaner. Under höstterminen ser vi att måluppfyllelsen till viss del har minskat i grundsärskolan.

Skolinspektionen har gjort en kvalitetsgranskning av integrerade elever i grundskola och grundsärskola som visade att vi behövde stärka upp rutiner vid bland annat bedömning och betygssättning av integrerade elevers kunskaper och lärande.

4.7.2 Resultat

Vi har upprättat rutiner under året kring betygssättning från åk 6 samt för bedömning och betygssättning vid integrerade elevers skolgång.

I pedagogiska diskussioner har framkommit att det finns ett stort behov av att diskutera och utveckla sin bedömarkompetens kring bedömning och betyg.

4.7.3 Analys och resultat

Efter analys av resultatet på området bedömning och betyg så kan vi se att det är positivt att vi har upprättat rutiner kring betygssättning från och med åk 6. Vi har flera lärare som inte har arbetat med betygssättning tidigare och därför ser vi ett fortsatt behov av att fortsätta vårt utvecklingsarbete kring detta.

I pedagogiska diskussioner och efter skolverkets konferens ser vi att det finns ett fortsatt behov av pedagogiska diskussioner och kollegialt lärande kring bedömning och betyg i grundskolan. Bedömningsstöden från skolverket har uppfattats som ett mycket gott stöd i bedömningen av elevernas måluppfyllelse och pedagogerna har ett önskemål om att fler bedömningsstöd utarbetas vid skolverket som stöd i undervisningen och i bedömningen av elevernas måluppfyllelse och kunskapsutveckling.

4.8 Rektors ansvar

4.8.1 Nuläge - var är vi?

"De skolor som når höga resultat i både de sociala målen och kunskapsmålen kännetecknas i högre utsträckning av ett ledarskap som förenar struktur och kultur. Den kultur och de värderingar som man vill ska genomsyra skolan återspeglas i och får stöd av skolans rutiner och struktur. Det kan handla om schemaläggning, mötesrutiner med mera." Jonas Höög, professor i sociologi, Umeå universitet

För mig som rektor för grundskolan är det viktigt att ha ett öppet klimat som präglas av fungerande rutiner, resonemang, ledarskap och grundskolans förhållningssätt. Det är viktigt att vi som arbetar i grundskolan har en gemensam vision och tillsammans arbetar för att eleverna ska må bra och nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Miljön ska präglas av ett tillåtande klimat och att alla i arbetslagen gemensamt tar ansvar för elevernas kunskapsutveckling, lärande och mående under elevernas tid i skolmiljön som utmanar elevernas lärande och stödjer elevernas kunskapsutveckling.

Enligt vårt konferensschema har vi pedagogiska diskussioner, APT/pedagogisk eftermiddag, ämneslag samt nätverksträffar återkommande enligt ett rullande schema varje torsdag. Vid APT/pedagogisk eftermiddag så har vi bokat vikarier till fritidshemmet så att all personal kan vara med då vi tagit upp frågor som exempelvis arbetsmiljö, schematekniska frågor, ekonomi, rutiner och systematiskt kvalitetsarbete. "Piltavlan" är en stående punkt på dagordningen för APT som visar hur medarbetarna uppfattar arbetsmiljön just nu. Den är ganska övergripande och tolkningsbar men ger ändå en fingervisning om hur medarbetarna uppfattar arbetsmiljön just nu och när man jämför resultatet månad för månad kan man över tid se mönster i resultatet. Vi har på olika sätt analyserat resultatet på piltavlan och försöker att komma fram till ett sätt som gör att den kan bidra till att öka resultatet för arbetsmiljön och ändå behålla medarbetarnas anonymitet. Jag tror nu att vi kommit fram till en bra lösning, då medarbetarna fyller i piltavlan under mötet, expeditionspersonal sammanställer resultatet, rektor lägger upp den i veckoinformationen till medarbetarna och sedan diskuteras förbättringsförslag på nästa möte.

Gäddgårdsskolan arbetade under förra året med att ta fram en gemensam vision för hela skolan som är ledstjärna i stora som små beslut: "Unga människor - stora möjligheter". Den står för respekt, olikheter ses som tillgångar, trygghet, studiero, samarbete, strukturerad och varierad undervisning och slutligen: "Vi på Gäddgårdsskolan ger alla förutsättningar att lyckas i framtiden!"

4.8.2 Resultat

Gäddgårdsskolans gemensamma vision och grundskolans gemensamma förhållningssätt är ett gott stöd och framgångsfaktorer i att ledarskapet för rektor.

Förändringar i dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet och skolverkets nya stödmaterial kring systematiskt kvalitetsarbete har gjort att det har varit ett lite trevande utvecklingsarbete under året då dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet digitaliserats i Stratsys för att göra utvecklingsarbetet transparent på olika nivåer i styrkedjan samt mer ändamålsenligt jämfört med tidigare.

Ledarskapet i grundskolan stärks genom att jag påbörjade rektorsutbildningen i januari 2016 och har under året läst juridik, vilket jag haft mycket nytta av under året i mitt ledarskap.

Skolverkets satsning "Samverkan för bästa skola" syftar också till att stärka ledarskapet bland annat genom kollegialt lärande mellan oss skolledare vilket har varit positivt.

Det har varit svårt att få vikarier till våra APT/pedagogiska eftermiddagar under året, vilket har lett till att vi tagit beslut om att återinföra kvällskonferenser en gång per månad under vårterminen 2017 för att alla medarbetare ska kunna delta i det systematiska kvalitetsarbetet och APT. Vi organiserar mötena i organisations-/planeringsmöten samt utvecklingsmöten för att systematiskt följa upp kvaliteten i verksamheten så att tid verkligen avsätts för utvecklingsarbete.

4.8.3 Analys och bedömning

Ledarskapet behöver fortsätta att stärkas genom rektorsutbildning och skolverkets satsning.

Vi kommer att ha APT/pedagogiska eftermiddagar förlagda till kvällstid under vårterminen 2017 för att alla medarbetare ska kunna delta aktivt i APT och det systematiska kvalitetsarbetet.

Gemensamma rutiner, förhållningssätt och visioner är ett viktigt stöd i ledarskapet.

5 Fritidshemmet

Då vi har flera nya medarbetare i fritidshemmet har det varit en process under året att arbeta ihop personalgruppen. Vi introducerade de nyanställda redan innan skolan startade för att de skulle kunna skapa relationer och att sätta sig in i rutiner innan skolan började. Vi avsatte en dag för fritidshemmets personal under höstterminen 2016 för att ta fram och att revidera rutiner i fritidshemmet. Vi har strukturerat upp med aktiviteter under skolveckan för att trygga miljön i fritidshemmet.

Vi hade behov av kompetensförstärkning på fritids då ingen har fritidspedagogutbildning och anställde en förskollärare i augusti med fritidspedagogutbildning.

6 Barn-/Elevhälsa

Se utvecklingsområdet för barn-/elevhälsa.

7 Sammanfattande analys och bedömning

Framgångsfaktorer som framkommit i årets systematiska kvalitetsutvecklingsarbete är arbetet med det stärkta pedagogiska ledarskapet i klassrummet och på skollärdnivå.

Gäddgårdsskolans gemensamma vision och grundskolans gemensamma förhållningssätt är framgångsfaktorer som genomsyrar verksamheten. Rutiner är ett gott stöd i ledarskapet och några exempel som kan nämnas är frånvarorutinen för att främja närvaro, mottagande i grundskolan och rutiner vid integrering. Nyanländas mottagande, kunskapsutveckling och lärande har varit en utmaning under året som vi nu har fungerande rutiner kring. En annan utmaning under året har varit att stärka elevhälsoarbetet i grundskolan genom att arbeta fram rutiner för elevhälsoarbetet, vilket vi lyckats bra med. En framgångsfaktor är att aktivt arbeta för att motverka diskriminering och kränkande behandling.

En utmaning att jobba vidare med är att stärka lärarna i deras bedömning och i betygssättning samt att öka elevinflytandet. En annan utmaning för skolan är att tydliggöra för vårdnadshavare vad deras barn ska klara av i skolarbetet.

Vid sammanställningen av denna rapport blev det tydligt för oss hur många projekt som pågått under året, vilket får mig att fundera på hur vi har prioriterat under året. Det har varit otroligt många intressanta och kvalitetshöjande utbildningsåtgärder, vilket naturligtvis höjer kvaliteten i grundskolan, men också kan göra att pedagogerna får för många åtgärder att förhålla sig till så att måloppfyllelsen inte når de nivåer de skulle ha gjort om man hade färre åtgärder att arbeta med.

8 Kommande utvecklingsområden

- Stärka lärarna i deras bedömning och betygssättning
- Öka elevinflytandet
- Stärka ledarskapet hos alla medarbetare
- Tydliggöra för vårdnadshavarna vad läroplan och kursplanernas innehåll innebär och utifrån vårdnadshavarnas önskemål tydliggöra vad deras barn förväntas "klara av" i skolarbetet
- Stärka elevhälsoarbetet i grundskolan
- Genom Gäddgårdsskolans gemensamma vision och grundskolans gemensamma förhållningssätt öka medarbetarnas gemensamma ansvar för elevernas kunskapsutveckling, lärande och mående under elevernas tid i skola och fritidshem